

Italienarna på äppelkusten

Frida och Henrik har skapat sig en unik nisch på Österlens bostadsmarknad. En affärsidé som ger gamla skånegårdar nytt liv och gott och väl försörjer en hel familj.

Text: Sara Trus Foto: Peter Carlsson

Köken i Inspirandahuset består av begagnade och noga utvalda komponenter. Golvet av handslaget tegel återfinns i flertalet projekt.

Familjen Holmstens bornholmsröda patriciervilla.

”Fler än vi har förstås hoppat på renoveringståget här på Österlen. Men de flesta hoppar av när de inser hur mycket gårdarna kräver”.

Inspirandahuset kan inte förbokas, Henrik och Frida står med risken tills de säljs.

Strax ovanför Viks fiskeläge ligger en bornholmsröd patriciervilla. Att den för bara fem år sedan omtalades som traktens fulaste är svårt att föreställa sig. Att det är ett typiskt ”Inspirandahus” är däremot uppenbart. Exteriören är betecknande; den skånska ”haven” (den skånska traditionella trädgården) möter italiensk medelhavsstil i form av pergola, blåregn och vinrankor. På den inglasade verandan mot äppellunden pysslar Frida Holmsten om sina hundratalet pelargoner. Vita och blekt rosa. Hon är ena halvan av duon bakom Inspiranda, familjeföretaget som sedan 2001 totalrenoverar gamla skånegårdar och sedan lever på

förtjänsten från ett enda hus i ett helt år. – Fler än vi har förstås hoppat på renoveringståget här på Österlen. Men de flesta hoppar av när de inser hur mycket jobb de gamla gårdarna kräver. Det är ingen picknick att stå på en åker och dra i avloppsrör en blåkall novemberdag, säger Frida.

LÄNGTADE EFTER NY LIVSSTIL
Henrik, kompanjon och äkta man, stänger ytterdörren bakom sig efter att ha lämnat sönerna Lukas och Oskar hos mormor och morfar. Paret behöver beta av lite jobb. De hade båda utstakade karriärer. Hon som frilansande facköversättare och han

som civilingenjör på Sony Ericsson. Men fokus låg på annat håll: skånelängan från 1868, belägen mitt ute på det österlenska slättlandskapet. – Jag köpte ”Lövlunda Gård” precis innan vi träffades. Huset var nedgånget, trädgrenar växte in genom fönstren och under frysen hittade jag en död katt. Det var påfrestande, men vi märkte att vi var riktigt bra på det vi gjorde. Vi längtade efter en ny livsstil och tog chansen, säger Frida. De bildade aktiebolag och sålde lägenheten i centrala Malmö. Sa upp sig från sina jobb, bosatte sig på gården på Österlen och började ägna dagar och nätter åt

sin stora passion, gamla hus. Idag, nio år senare, finns mer än tio hus på meritlistan och ett brett kontaktnät med förgreningar över hela Österlen. Frusen efter trädgårdsarbete i februari slår sig Frida ner på folkloristiskt mönstrade kuddar framför den högsmala bornholmskaminen, med sitt sirligt utformade gjutjärnsskal. Under golvet av handslaget tegel, som återfinns i flertalet projekt, ligger värmslingor. Vardagsrummets många röda detaljer förstärker dess välkomnande atmosfär och kontrasterar fint mot blekgula innerväggar, ljusgrå dörrar och listverk.

Den pampiga stenvillan, med tillhörande 600 äppelträd förvärvades 2005, när sonen Lukas föddes och Lövlunda blev för litet. **DET SITTER I LOGISTIKEN**
Inspirandahuset går inte att förboka. De är helt lånefinansierade fram till den dagen de säljs. – Visst är det osäkert att själva stå med risken, men vad är det värsta som kan hända? Vi vill kunna stå för slutresultatet. En köpare som kommer in under resans gång har alltid synpunkter. Det är helheten vi brinner för, säger Frida. Varje renovering tar ungefär ett år. Bara

bygglovsprocessen tar flera månader, precis som planerandet och färdigställandet av trädgården. Dit typiskt skånska växter och uppvuxna fruktträd fraktas och planteras med största försiktighet. Till en början både rev och byggde de själva. Idag är det jobbet utlagt på hantverkare, medan Frida och Henrik lägger sin tid på pappersarbete, logistik, design samt att jaga byggmaterial. – Nyckeln till kostnadseffektivitet sitter i logistiken. Vi har lärt oss att börja leta nytt hus halvvägs in i ett projekt för att inte förlora tid när bygglovshandlingarna är på remiss, säger Henrik.

“Ska man vara krass så är skånelängan rätt opraktisk. Utmaningen är att modifiera planlösningen till modern bekvämlighet”.

Förstås en angelägen faktor när lönekuvertet kommer bara en gång om året. Och när storleken alltid är ovisst.

– Vi försöker att inte skaffa oss så många behov. Det har vi lärt oss efter att ha spenderat mycket tid i italienska Ligurien, där människor klarar sig på små medel och inte bryr sig om bucklor i bilarna eller sprickor i fasaden, säger Frida.

SAMARBETAR MED MÄKLARE

Det var vintern 2007 som paret köpte ett rosa stenhus i medeltidsbyn Velva, mitt emellan Franska rivierans kustband, Toscanas böljande kullar och Piemontes vindistrikt. Huset rustades upp i sedvanlig Inspirandastil och är nu till salu genom Uppvik & döttrar, mäklarfirman de samarbetar med sedan flera år.

Stenhus är vad som gäller även på Österlen. Företrädelsevis skånelängor från 1800-talets senare del.

– Ska man vara krass så är skånelängan rätt opraktisk. Förutom den låga takhöjden är de oftast bara 5,5 meter breda med relativt spetsig takvinkel. Utmaningen är att modifiera planlösningen till modern bekvämlighet utan att göra avkall på den

ursprungliga charmen, säger Henrik.

Från början använde Henrik och Frida traditionella byggmaterial, men efter hand ersattes flertalet av alternativ fria från miljö- och hälsovådliga ämnen. Och i jakten på nya material föddes en ny marknad.

– Vi började drömma om att bygga helt nya hus, där ännu större hänsyn till materialen kunde tas, säger Henrik.

I maj står de två första ekologiska Inspirandahusen klara. Vitslamnade korsvirkeshus med havsutsikt i populära byn Gladsax.

– Trots att det handlar om nybyggnation ska känslan när man kliver in i husen vara att de redan stått där i minst 100 år. Husen är ekologiskt hållbara och energisnåla, byggda med traditionella metoder och naturliga beprövade material, säger Frida.

– Nu återstår bara att förändra prisdiskussionen på byggmarknaden. Jag är förvånad över att man i byggnadsprojekt fortfarande pratar om den initiala byggkostnaden och kvadratmeterpriset, det känns väldigt omodernt. Diskussionen bör baseras på livscykelkostnaden. Ur det perspektivet är våra hus oerhört prisvärda, säger Henrik. ■

Namn: Frida och Henrik Holmsten.

Ålder: 35 respektive 38 år.

Familj: Lukas 4 år och Oskar 2 år.

Frida är från början språkvetare och facköversättare. Under sina många resor har hon samlat på sig inredning, intryck och influenser från hela världen. Skatter som kommer väl till pass när husen ska inredas.

Henrik med sin bakgrund som civilingenjör bär huvudansvar för konstruktionen och de tekniska lösningarna. Han sköter också kontakterna med hantverkare, stadsarkitekt, lantmätari och tekniska kontoret.

– Hälften av våra köpare kommer från Stockholm, resten från västra Skåne och Göteborg. Våra typiska köpare är livsnjutare, medelålders och vill bryta upp, byta livsstil. De vill inte lägga dyrbar tid på att leta kakel eller anlägga trädgård. Vi är lite förvånade över att de flesta är permanentboende. Vi trodde våra hus skulle bli fritidshus, säger Frida.

